

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Petra Mikeše a soudců Milana Podhrázkého a Jitky Zavřelové v právní věci žalobce: **M. H.**, zast. JUDr. Petrem Hrnčířem, advokátem se sídlem Na Poříčí 1079/3, Praha 1, proti žalovanému: **ředitel Krajského ředitelství policie kraje Vysočina**, se sídlem Vrchlického 46, Jihlava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 4. 2016, čj. KRPJ-38306-170/ČJ-2010-1600KR, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 7. 6. 2018, čj. 62 Ad 4/2016-374,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá**.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti v celkové výši **4 114 Kč** k rukám jeho zástupce JUDr. Petra Hrnčíře, advokáta, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím náměstka ředitele Krajského ředitelství policie kraje Vysočina pro vnější službu ze dne 26. 10. 2010, čj. KRPJ-38306/ČJ-2010-1600NU, byla dle § 181 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (dále jen „zákon o služebním poměru“), zamítnuta žádost žalobce ze dne 1. 9. 2010 o zaplacení dlužné částky za odpracované hodiny v letech 2007, 2008 a 2009. V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaný (dále „stěžovatel“) zamítl odvolání žalobce a prvostupňové správní rozhodnutí potvrdil. Stěžovatel rozhodoval poté, co Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 14. 5. 2015, čj. 8 Ad 13/2011-53, zrušil předchozí rozhodnutí, jímž bylo odvolání žalobce rovněž zamítnuto.

[2] Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) napadeným rozsudkem podle § 78 odst. 1 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), žalobě vyhověl, napadené rozhodnutí zrušil a vrátil věc stěžovateli k dalšímu řízení. Soud na základě zhodnocení svědeckých výpovědí provedených ve správním řízení dospěl k závěru, že přestávky, které byly operačním důstojníkům integrovaného operačního střediska Jihlava (dále jen „IOS Jihlava“) poskytovány, nelze považovat za přestávky ve službě na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., ale pouze za zajištění přiměřené doby na jídlo a odpočinek dle odst. 3 stejného ustanovení, které měly být započítány do doby služby. Možnost oddechu a stravování závisela na aktuálním „nápadu“ na pracovišti. I pokud se příslušníci z pracoviště vzdálit mohli, byli ve většině případů připraveni se okamžitě vrátit na pracoviště, čemuž museli přizpůsobit způsob trávení „přestávek“. S ohledem na personální podstav nebylo možné na dobu přestávky na jídlo a odpočinek předat pracoviště zastupujícímu pracovníkovi. To vedlo k tomu, že operační důstojníci obědvali v kuchyňce se sluchátky, byli neustále připraveni v případě potřeby okamžitě reagovat a v případě vysokého nápadu obědvali u pultu operačního střediska. Sama sluchátka sice neumožňovala příjem hovoru a tento hovor by se v případě nereagování převedl na jiné příslušníky nebo by na něj odpověděl velitel směny sám, podstatné však je, že s ohledem na nápad v některých případech nebylo v možnostech zastupujícího příslušníka tyto hovory vyřizovat. S ohledem na množství práce nebylo možné, aby příslušníci opouštěli areál. Zastupitelnost policistů v určité míře byla možná, ovšem nikoli pro účely čerpání přestávky ve smyslu § 60 odst. 1 a 2 zákona o služebním poměru. Takové zastoupení nebylo personálně ani organizačně zajištěno a nebylo ani plánováno. Svědky zmíněná „zastupitelnost“ byla maximálně výpomoc, a to navíc dle aktuální situace nápadu a personálního obsazení pracoviště.

[3] Námitku stěžovatele, dle které byli příslušníci povinni hlásit nedostatky na pracovišti, soud považoval za nedůvodnou. Nelze přenášet odpovědnost za čerpání přestávek na samotné policisty. Bylo povinností nadřízených, aby kontrolovali, zda policisté přestávky čerpají a případně ji nařídit.

[4] Prvostupňový správní orgán zastával názor, že i pokud by se odpracované přestávky započítaly do doby služby, žalobcův služební příjem by byl stejný. Proti tomuto závěru brojil žalobce v odvolání, kde namítal, že nezapočítané hodiny musí být posouzeny jako přesčas s poskytnutím služebního příjmu, jelikož mu nebylo poskytnuto náhradní volno a tyto hodiny přesahují zákonem stanovený rozsah 150 hodin ročně. Stěžovatel k tomu v odvolání uvedl, že nevedl žádné dokazování ohledně přesčasů do 150 hodin, jelikož tato problematika je předmětem odvolacího řízení pod čj. KRPJ-3046/ČJ-2016-1600KR. Takové vypořádání krajský soud označil za nepřezkoumatelné.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalobce k ní

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal stěžovatel kasační stížnost. Uvedl, že chod IOS Jihlava a jeho příslušníků byl upraven ve vnitřních předpisech. Namítá, že dle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru má příslušník nárok na přestávku ve službě na jídlo a odpočinek. Oproti tomu § 88 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, stanoví povinnost zaměstnavatele poskytnout zaměstnanci přestávku v práci na jídlo a oddech. Komparace obou hypotéz naznačuje rozdílnost přístupu zákonodárce ke stanovování přestávek.

pokračování

[6] Vzhledem ke kvalifikovanosti příslušníků se předpokládá nejen znalost zákona, ale i schopnost včas a řádně uplatňovat své nároky. Jakmile žalobce zjistil, že je poškozován nesprávnou služební praxí, bylo jeho povinností konat úkony k nápravě tohoto stavu. Žalobce se o tom, že mu není dle jeho názoru proplácena část služebního příjmu, dozvěděl každý měsíc při vyúčtování služebního příjmu. Z toho důvodu je část jeho požadavku promlčená dle § 207 odst. 2 služebního zákona. Žalobce účelově uplatnil požadavek na proplacení služebního příjmu a toto jeho jednání stěžovatel považuje za zneužití práva.

[7] Stěžovatel namítal, že v posuzovaném případě nešlo o „*službu, jejíž výkon nemůže být přerušen*“, což je předpoklad pro poskytnutí přiměřené doby na jídlo a odpočinek oproti přestávce ve službě na jídlo a odpočinek. Taková okolnost nevyplývá z provedených důkazů. Nebylo pravidlem, aby z důvodu zatíženosti jednotlivých příslušníků nemohlo dojít k přestávce ve službě na jídlo a oddech.

[8] Pokud nebyla zákonodárcem stanovena povinnost k nařizování přestávky na jídlo a oddech, pak se jedná pouze o objektivní odpovědnost. Žalobcovu jednání bylo v rozporu s povinností zabránit škodě bezpečnostnímu sboru dle § 95 odst. 1 služebního zákona. V takovém případě se dle § 111 odst. 1 písm. a) služebního zákona může bezpečnostní sbor zprostit odpovědnosti za škodu zcela, či dle § 111 odst. 2 stejného zákona částečně.

[9] Příslušníci čerpali dobu odpočinku dle svých potřeb a po domluvě nebo za tolerance či schválení vedoucím příslušníkem. V průběhu služebního poměru se žalobce choval tak, jak bylo na IOS Jihlava ustálenou a tolerovanou praxí. Na tomto pracovišti byly vytvořeny podmínky pro to, aby příslušníci nemuseli režimovou oblast opouštět (vybudováním kuchyňky a odpočívárny). Ze svědeckých výpovědí však plyne, že v době čerpání přestávky toto pracoviště opouštět mohli. Pokud tak nečinili, jednalo se vždy o jejich vlastní rozhodnutí. Z důvodu rozpracované události příslušník přestávku oddálil – toto nebylo nařízeno, šlo o rozhodnutí a praxi vytvořenou samotnými příslušníky, kteří se nechtěli zaneprazdňovat vysvětlováním kolegovi o jednotlivé události. Jakmile dořešil událost, čerpal přestávku na odpočinek a jídlo. Většina svědků nepopírá, že by se v rámci služby nemohli najíst, dojít si na toaletu či zakouřit. Nikdo z nich, ani sám žalobce, nezmínil, že by v době odpočinku nemohli odpočívat a byli nuceni vykonávat nepřetržitě službu. V noční době byl nápad na pracovišti naopak menší, tudíž si v této době prodlužovali přestávky nad rámec zákonem stanovené doby.

[10] Krajský soud se dle stěžovatele nevyjádřil k otázce, zda k aplikaci pojmů „přestávky na jídlo a odpočinek“ či „přiměřené doby na jídlo a odpočinek“ je nutné pouze formální nařízení v evidenci výkonu služby, musí existovat skutečnosti, dle kterých v dané směně nebylo možné výkon služby přerušit, či platí fikce vydání příkazu služebního funkcionáře, že příslušníkovi bude přiměřená doba pro oddech a jídlo nařízena za předpokladu, že výkon jeho služby nemohl být do 5 hodin výkonu služby přerušen. Za související otázku stěžovatel označil, zda je příslušník odpovědný za to, že nenahlásí nedostatečné podmínky pro výkon služby.

[11] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že z ní není jasné, z jakých důvodů stěžovatel napadá rozsudek krajského soudu a postrádá relevantní zdůvodnění. Dále odkázal na podanou žalobu a vyjádření založená ve správním spise a ztotožnil se s argumentací krajského soudu uvedenou v napadeném rozsudku.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[12] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnosti a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[13] Nejprve se kasační soud zabýval otázkou pasivní legitimace správního orgánu, neboť pokud soud po celou dobu řízení jedná s někým, kdo k tomu není pasivně procesně legitimován, zatíží řízení vadou, která by mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci, k níž by soud musel přihlédnout z úřední povinnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 8. 2015, čj. 1 As 31/2015-28).

[14] V rozsudku ze dne 12. 9. 2018, čj. 1 As 110/2018-37, č. 3804/2018 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud dovodil, že v řízení o žalobě proti rozhodnutí služebního funkcionáře ve věcech služebního poměru je žalovaným správním orgánem služební funkcionář, který ve věci rozhodl v posledním stupni. Pravomoc rozhodovat ve věcech služebního poměru příslušníků bezpečnostních sborů pro služební funkcionáře je upravena v § 2 zákona o služebním poměru. V nyní posuzovaném případě se jedná o ředitele Krajského ředitelství policie kraje Vysočina.

[15] Krajský soud sice jako žalovaného nesprávně označil Policii České republiky, Krajské ředitelství policie kraje Vysočina, tímto postupem však skutečnému žalovanému, který je jediný oprávněn obhajovat své rozhodnutí, nebyla odepřena možnost účasti na řízení. Ze soudního spisu totiž jednoznačně vyplývá, že fakticky jednal pasivně legitimovaný služební funkcionář. Krajský ředitel podepsal vyjádření k žalobě a ústního jednání se účastnil zaměstnanec Krajského ředitelství policie kraje Vysočina, který byl pověřený náměstkem ředitele, jenž byl pověřený samotným ředitelem. Je tedy zřejmé, že nemohla být jakkoliv zkrácena procesní práva žalovaného - ředitele Krajského ředitelství policie kraje Vysočina, neboť ten zjevně o veškerém dění v řízení před krajským soudem věděl. Krajský soud sice v označení žalovaného v napadeném rozsudku pochybil, to však není důvodem pro zrušení rozsudku (obdobně viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2006, čj. 2 As 34/2005-61, ze dne 15. 10. 2015, čj. 1 As 183/2015-63, ze dne 25. 2. 2016, čj. 1 As 94/2015-41, nebo ze dne 27. 4. 2017, čj. 9 As 117/2016-25, č. 3572/2017 Sb. NSS).

[16] Dle § 60 odst. 1 zákona o služebním poměru platí, že *„[p]říslušník má nárok na přestávku ve službě na jídlo a odpočinek, nejdéle po každých 5 hodinách nepřetržitého výkonu služby, jestliže služební funkcionář nerozhodne na žádost příslušníka jinak, a to při trvání směny a) do 9 hodin v rozsahu 30 minut, b) nad 9 hodin v takovém rozsahu, aby jedna přestávka činila 30 minut a ostatní přestávky činily nejméně 15 minut“*. Dle odst. 2 stejného ustanovení *„[p]řestávka ve službě na jídlo a odpočinek se nezapočítává do doby služby“*. Konečně dle § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru: *„Jde-li o službu, jejíž výkon nemůže být přerušen, musí být příslušníkovi i bez přerušení výkonu služby zajištěna přiměřená doba na jídlo a odpočinek.“*

[17] Je nutné dále předeslat, že Nejvyšší správní soud je s určitými výjimkami striktně vázán důvody uvedenými v kasační stížnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Stěžovatel musí v kasační stížnosti zásadně reagovat na argumentaci krajského soudu a uvádět, z jakých důvodů jsou závěry, které krajský soud v napadeném rozhodnutí uvedl, nesprávné. Kasační

pokračování

stížnost, jejíž důvody nesměřují vůči výroku napadeného soudního rozhodnutí, resp. nesměřují proti důvodům, na nichž je toto rozhodnutí postaveno, je nepřipustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť se opírá o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto takovou kasační stížnost odmítne podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. pro nepřipustnost (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 9. 2009, čj. 7 Afs 106/2009-77, č. 2103/2010 Sb. NSS, ze dne 15. 9. 2009, čj. 6 Ads 113/2009-43, nebo ze dne 14. 6. 2016, čj. 1 As 271/2015-36). Je stěžovatelovou povinností, aby přesvědčivě rozporoval závěry krajského soudu. Úspěch v řízení o kasační stížnosti záleží z velké části na právě na argumentační schopnosti stěžovatele.

[18] Krajský soud vystavěl své rozhodnutí na názoru, že sice přestávky na oddech a stravu v rozhodné době na IOS Jihlava bylo možné vybírat, avšak pracovní vytížení příslušníků bylo takové, že byli nuceni tyto přestávky zkracovat, resp. být připraveni se okamžitě vrátit na pracoviště a pokračovat v práci, jelikož s ohledem na personální podstav nebylo možné předat pracoviště zastupujícímu pracovníku. Stěžovatel v kasační stížnosti na tuto rozhodnou úvahu krajského soudu sice reaguje, ale jeho argumentace je na hranici přípustnosti. V kasační stížnosti pouze velmi omezeně uvedl, proč je názor krajského soudu chybný, např. výslovně nevyvrací, že se příslušníci museli z důvodu personálního nedostatku a nemožnosti zastupování vracet dříve z přestávek. Nejvyšší správní soud námitky, které byl schopen v kasační stížnosti rozeznat, v následující části vypořádává, avšak předesílá, že argumentace uvedená v kasační stížnosti nebyla dostatečně přesvědčivá. Nejvyšší správní soud přitom není povinen ani oprávněn domýšlet za stěžovatele důvody směřující proti závěrům učiněným krajským soudem.

[19] Stěžovatel v kasační stížnosti uvedl, že příslušníci zkracovali svoje přestávky na základě vlastního rozhodnutí. Tím sice nepřímou názor krajského soudu popírá, avšak nijak dále již svůj závěr argumentačně ani důkazně nepodporuje. Cituje pouze části výpovědi šesti svědků (z celkových asi 25), ze kterých sice plyne, že příslušníci měli možnost určitou formu oddechu vybírat, avšak již z nich neplyne, že by se nemuseli okamžitě vracet v případě potřeby. V posuzované věci byl však rozhodný důvod pro zamítnutí žaloby právě personální vytížení, kvůli kterému museli být příslušníci připraveni okamžitě se vrátit na pracoviště a pokračovat v práci. Tento názor stěžovatel v kasační stížnosti minimálně nedostatečně napadl.

[20] Nejvyšší správní soud se dále zabýval námitkou rekapitulovanou v bodě [10] tohoto rozsudku, v níž stěžovatel uvedl, že se krajský soud nezabýval určitými otázkami. Soud uvádí, že i tato námitka není zcela jednoznačná. Vzhledem k tomu, že je uvozena tím, že se krajský soud dostatečně nezabýval dále vymezenými otázkami, vyhodnotil jí Nejvyšší správní soud jako námitku nepřezkoumatelnosti dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Je možné, že stěžovatel touto námitkou zamýšlel něco jiného (např. s ohledem na použitý pojem „otázky zásadního právního významu“, který je však spjat s institutem dovolání u Nejvyššího soudu, avšak v řízení u Nejvyššího správního soudu se nevyskytuje). Není však na soudu, aby za stěžovatele domýšlel možné jiné významy, než které lze vyčíst ze samotné kasační stížnosti. Tím by porušoval i rovnost účastníků, neboť by druhému účastníkovi znemožňoval reagovat na námitky, které by soud teprve dodatečně z kasační stížnosti dovodil.

[21] Vada nepřezkoumatelnosti soudního rozhodnutí dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. je typicky dána v případě, kdy krajský soud opomene přezkoumat žalobní námitku nebo ji přezkoumá nedostatečně (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2005, čj. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS, ze dne 27. 6. 2007, čj. 3 As 4/2007-58, ze dne 14. 7. 2005, čj. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS, srov. i body 27 – 29 usnesení rozšířeného senátu ze dne 5. 12. 2017, čj. 2 As 196/2016-123, č. 3668/2018 Sb. NSS). K této typové vadě směřuje i stěžovatelem uvedená námitka nevypořádání určitých v kasační stížnosti vymezených otázek. Stěžovatel však již neuvedl, proč se jimi měl krajský soud zabývat. Nejvyššímu správnímu soudu současně není jasné, z čeho tuto povinnost krajského soudu stěžovatel dovozuje. Obecně totiž platí, že krajský soud má povinnost reagovat pouze na žalobní námitky, nikoliv již na námitky vznesené žalovaným či osobou zúčastněnou na řízení (viz bod 32 citovaného usnesení rozšířeného senátu sp. zn. 2 As 196/2016), i když i opomenutí těchto vyjádření může mít za určitých okolností za následek zrušení rozhodnutí krajského soudu. Stěžovatel však výše uvedené otázky nevznosl ve vyjádření k žalobě ani na ústním jednání. K vadám nepřezkoumatelnosti je však Nejvyšší správní soud povinen přihlížet i bez námítky z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), proto soud přezkoumal rozsudek krajského soudu a žádné vady nepřezkoumatelnosti neseznal. Nad rámec lze uvést, že z odůvodnění napadeného rozsudku je zřejmé, že krajský soud dospěl k závěru, že postačí faktická nemožnost čerpat „přestávku ve službě na jídlo a odpočinek“ pro to, aby se tato změnila a byla pro účely zápočtu doby služby počítána jako „přiměřená doba na jídlo a odpočinek“. Krajský soud rovněž uvedl, že není možné přenášet odpovědnost za čerpání přestávek na samotné policisty. Krajský soud se tak dokonce implicitně s většinou v kasační stížnosti nastolených otázek zabýval.

[22] Stěžovatel namítal, že v posuzovaném případě nešlo o službu, jejíž výkon nemůže být přerušen, proto ani nemohla být poskytnuta pouze přiměřená doba na jídlo a odpočinek. Nejvyšší správní soud však souhlasí s krajským soudem, že není rozhodné to, zda se jednalo o nepřetržitý výkon služby, ale to, zda možnosti pracoviště čerpání přestávek umožňovaly. I kdyby byl výkon služby přerušitelný a zastupitelnost by byla ve služebních předpisech předpokládána, ale samotné pracovní prostředí a vytíženost příslušníků by fakticky čerpání přestávek ve službě na jídlo a odpočinek neumožňovala, bylo by nutné dospět k závěru, že čerpané přestávky měly povahu pouze přiměřené doby na jídlo a odpočinek ve smyslu § 60 odst. 3 zákona o služebním poměru. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 18. 7. 2019, čj. 8 As 257/2018-44, uvedl, že smysl a význam institutu přestávky ve službě na jídlo a odpočinek je zákonem garantovaná (nároková) doba, v rámci které policista nevykonává službu a tento časový úsek je určen výhradně k jeho odpočinku, a to způsobem, který daný policista zvolí. Je nutno proto posuzovat samotnou faktickou možnost čerpání přestávky, nikoliv pouze formální označení služby za přerušitelnou a nařízení přestávky nadřízenými pracovníky.

[23] Stěžovatel rovněž namítal, že dle zákoníku práce je povinnost zaměstnavatele poskytnout zaměstnanci přestávku v práci na jídlo a oddech, avšak v případě zákona o služebním poměru se jedná pouze o možnost příslušníka čerpat přestávku. Nejvyšší správní soud přiznává, že srovnáním obou hypotéz by se zdálo, že je na rozhodnutí příslušníka, zda přestávku čerpá či nikoliv. Tomuto závěru však neodpovídá smysl a účel přestávek v práci. Jak již bylo uvedeno výše, jejich smyslem je zajištění odpočinku od výkonu služby k (nejenom) následnému řádnému výkonu další služby. Od tohoto smyslu přestávky není dle Nejvyššího správního soudu možné upustit, k čemuž by názor stěžovatele vedl. Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku sp. zn. 8 As 257/2018 uvedl, že „[v]ýše

pokračování

uvedené samozřejmě s ohledem na specifika výkonu služby a úkoly stanovené zákonem Policii ČR neznamená, že by policista během přestávky nebyl ve službě, tedy že by neměl být připraven konat v případě ohrožení nebo porušení vnitřního pořádku a bezpečnosti, jehož odstranění spadá do úkolů policie (viz § 10 odst. 1 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky), případně že by nemohla být stanovena jiná forma „dosažitelnosti“ policistů (v této souvislosti lze zmínit např. institut služební pohotovosti dle § 62 o služebním poměru). Čerpání přestávky je však dle zákonné konstrukce při výkonu služby pravidlem a ze své podstaty nepochybně předpokladem řádného výkonu další navazující služby.“ Je proto nutné připustit určitá specifika služebního poměru oproti pracovněprávním vztahům, avšak stěžovatelem uváděný výklad institutu přestávky mezi takové nelze zařadit. Rozhodně totiž nelze po příslušnících požadovat, aby se sami aktivně domáhali přestávky na jídlo a oddech, aniž by jim bylo konkrétně určeno, kdy takovou přestávku mohou využít. Přičemž pokud by se stanovení přestávky nedomáhali, jejich nárok na tuto přestávku by zanikl. Nárok je sice něco, co má určitá osoba právo čerpat, tomu však musí odpovídat povinnost bezpečnostního sboru minimálně takové čerpání umožnit a to nezpochybnitelným způsobem. Za takové zajištění nelze považovat to, že se příslušník svého práva na přestávku bude muset domáhat.

[24] V tomto směru Nejvyšší správní soud rovněž souhlasí s krajským soudem, že není možné přenášet odpovědnost za porušování služebních předpisů na samotné příslušníky s tvrzením, že se jedná o kvalifikované pracovníky, kteří měli bránit svá práva. Ze zákona o služebním poměru totiž neplyne, že by porušení povinnosti příslušníků hlásit případné nedostatky na pracovišti mělo jakýmkoliv způsobem ovlivňovat způsob počítání vykonané doby služby.

[25] Nejvyšší správní soud nepovažuje uplatnění nároku žalobce za účelové zneužití práva. Stěžovatel to dovozuje pouze z toho, že žalobce uplatnil právo až po skončení služebního poměru, i když si i v průběhu služebního poměru musel uvědomovat, že dle jeho názoru nebyly přestávky správně započítávány do odpracované doby. V těchto důvodech Nejvyšší správní soud nespatřuje účelovost jednání žalobce. Je pochopitelné, že žalobce nebyl motivován právně náročnou cestou řešit tuto z jeho pohledu nesprávnou praxi za doby jeho působení u bezpečnostního sboru z důvodu kladných vztahu na pracovišti. Tento procesní postup nemůže sám o sobě vyloučit případný požadavek příslušníka na přezkum výpočtu odpracované doby služby. K motivaci včasného řešení nároků slouží primárně jiný institut, a to promlčení, na které stěžovatel odkázal (k tomu viz následující bod rozsudku).

[26] Stěžovatel dále namítal, že nároky žalobce jsou promlčené. Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 14. 6. 2018, čj. 7 As 148/2017-22, a ze dne 13. 9. 2018, čj. 5 As 216/2017-19, dovodil, že námitka promlčení je řádně služebním funkcionářem vznesena, i pokud je uplatněna případně až v rozhodnutí prvostupňového správního orgánu a příslušník tak má možnost na vznesenou námitku reagovat. Z toho vyplývá, že námitka promlčení uplatněná poprvé až v řízení o kasační stížnosti je uplatněna opožděně. Ze správního spisu nevyplývá, že by stěžovatel námitku promlčení uplatnil již ve správním řízení. Námitka promlčení je tak uplatněna opožděně, a proto k ní nelze přihlídnout. Lze rovněž poukázat i na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 11. 2005, sp. zn. 33 Odo 631/2004, nebo novější usnesení stejného soudu ze dne 24. 1. 2018, sp. zn. 28 Cdo 4173/2017, dle kterých lze námitku promlčení uplatnit kdykoliv během řízení, nejpozději však do pravomocného skončení věci, tedy do rozhodnutí odvolacího soudu. Ve vztahu

k řízení o služebním poměru platí, že dle § 182 odst. 1 zákona o služebním poměru je rozhodnutí v právní moci, pokud se proti němu již nelze odvolat či podat rozklad. Dle § 190 odst. 9 stejného zákona proti rozhodnutí o odvolání již není možno podat odvolání. V projednávaném případě nabylo žalobou napadené rozhodnutí právní moci 15. 4. 2016, a proto není možné nyní uplatnit námitku promlčení.

[27] Stěžovatel rovněž namítal, že se dle § 111 odst. 2 zákona o služebním poměru mohl zprostit odpovědnosti za škodu. Tyto úvahy však stěžovatel neuvedl v napadeném správním rozhodnutí. Jak již judikoval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 13. 10. 2004, čj. 3 As 51/2003-58, „[n]edostatek odůvodnění rozhodnutí vydaného ve správním řízení nemůže být dodatečně zhojen případným podrobnějším rozбором právní problematiky učiněným až v kasační stížnosti podané proti rozhodnutí soudu, jímž bylo správní rozhodnutí zrušeno jako nepřezkoumatelné pro nedostatky v odůvodnění.“ Jinými slovy, pokud chtěl stěžovatel opřít své rozhodnutí o zamítnutí nároku žalobce na základě zproštění se odpovědnosti, měl toto uvést v napadeném rozhodnutí. V kasační stížnosti jsou takto vznesené námitky již nepřípustné (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2020, čj. 10 Afs 421/2019-63).

IV. Závěr

[28] Nejvyšší správní z výše uvedených důvodů dospěl k názoru, že kasační stížnost je nedůvodná, proto ji podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. O věci při tom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 2 s. ř. s.

[29] O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení. Zástupce žalobce, který měl v řízení o kasační stížnosti úspěch, učinil jeden úkon právní služby, a to vyjádření ke kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], za který mu náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. citované vyhlášky], která se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 stejné vyhlášky. Tato odměna se zvyšuje o 21% sazbu DPH. Celkem tedy 4 114 Kč, kterou je stěžovatel povinen uhradit žalobci k rukám jeho zástupce JUDr. Petra Hrnčíře, advokáta, do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 26. srpna 2020

Petr Mikeš
předseda senátu